

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Flere smittede i USA bekymrer

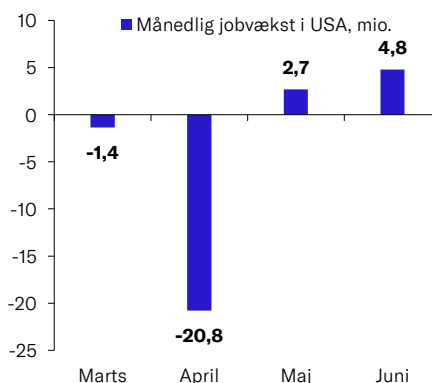
Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge fik vi en opløftende arbejdsmarkedsrapport fra USA, der viste, at der blev skabt 4,8 mio. nye job i juni. Det er den største jobvækst, der nogensinde er registreret i statistikkens levetid siden slutningen af 30'erne. Fremgangen i juni kommer tilmed efter en pæn jobvækst på 2,7 mio. personer i maj. Det betyder, at der i alt er blevet skabt 7,5 mio. job i USA over de seneste to måneder. Den fornyede jobvækst i USA skal ses i sammenhæng med, at aktiviteten generelt er steget i takt med at store dele af det amerikanske samfund er blevet genåbnet siden midten af maj. Trods den flotte jobvækst i maj og juni er der ingen grund til jubel. De seneste to måneders jobvækst har kun reduceret jobtabet efter viruskrisen fra 22 mio. til nu knap 15 mio. Det er fortsat et massivt jobtab, der får tidligere økonomiske krise til at ligne små krusninger på vandoverfladen.

Ser vi fremad, er der desuden en betydelig risiko for at det amerikanske arbejdsmarked løber ind i alvorlige problemer. Antallet af nye smittede stiger i øjeblikket med en faretruende hastighed i USA og har nået nye højde i bl.a. Texas og Californien. Det er yderst bekymrende, da det i høj grad kan bremse forbruget og føre til en ny nedlukning af store dele af samfundet. Fortsætter den seneste acceleration i smitten i USA, vil det utvivlsomt få endog meget store konsekvenser for amerikansk økonomi.

Vender vi snuden mod Danmark, har vi i denne uge fået nye tal for arbejdsløsheden. De officielle tal fra Danmarks Statistik viser, at ledigheden blot steg med 6.200 personer i maj. Det var overraskende få set i lyset af, de store stigninger de foregående måneder. Dermed er ledigheden nu steget med knap 55.600 personer siden marts til i alt 159.400 personer. En stigning i ledigheden på knap 55.600 personer på kun tre måneder er rystende læsning, og uden fortilfælde i nyere dansk historie. De foreløbige tal for udviklingen i juni og starten af juli tyder dog på, at der venter en anden bølge af ledige i takt med at hjælpepakkerne udfases. Alene 1. juli blev 8.030 personer meldt ledige. Det er en af de største stigninger under krisen. Dertil er knap 36.000 personer på lønkompen sationsordningen, som har risiko for at ende i ledighed i takt med at hjælpepakkerne udfases.

Nøgletal	Side
Pæn jobrapport er allerede forældet - nye jobtab truer efter nyt smitteudbrud	2
Stigningen i ledigheden er bremset lidt op - men ny bølge truer	3
Færre konkurser kan være stilhed før stormen	4
Dansk økonomi skrumpede med 2% i 1. kvartal	5
Detailsektoren er fortsat nervøs trods rekordfremgang i salget	6
Danskerne er snublende tæt på 1 billion kroner i danske banker	7

Pæn jobrapport er allerede forældet – nye jobtab truer efter nyt smitteudbrud

Torsdag blev der offentliggjort tal, der viser, at beskæftigelsen uden for landbruget i USA steg med 4,8 mio. personer i juni. Det er den største jobvækst, der nogensinde er registreret i statistikens levetid siden slutningen af 30'erne. Fremgangen i juni kommer tilmed efter en pæn jobvækst på 2,7 mio. personer i maj. Det betyder, at der i alt er blevet skabt 7,5 mio. jobs i USA over de seneste to måneder. Den fornyede jobvækst i USA skal ses i sammenhæng med, at aktiviteten generelt er steget i takt med, at store dele af det amerikanske samfund er blevet genåbnet siden midten af maj.

Fornyede jobvækst er kun et lille plaster på såret

Selv om jobvæksten over de seneste to måneder sprænger alle tidligere rekorder, er der på ingen måde grund til den store jubel. De seneste to måneders jobvækst har kun reduceret jobtabet efter viruskrisen fra 22 mio. til nu knap 15 mio. Det er fortsat et massivt jobtab, der får tidligere økonomiske kriser til at ligne små krusninger på vandoverfladen. Til sammenligning faldt beskæftigelsen i USA med knap 9 mio. under finanskrisen, der forløb fra slutningen af 2008 til starten af 2010.

Ny joblissing truer

Ser vi fremad, er der tilmed en betydelig risiko for, at det amerikanske arbejdsmarked løber ind i alvorlige problemer. Antallet af nye smittede stiger i øjeblikket med en faretruende hastighed i USA og har nået nye højder i bl.a. Texas og Californien. Det er yderst bekymrende, da det i høj grad kan bremse forbruget og føre til en ny nedlukning af store dele af samfundet. Fortsætter den seneste acceleration i smitten i USA, vil det utvivlsomt få endog meget store konsekvenser for amerikansk økonomi.

Udviklingen i USA er stærkt bekymrende – kan koste danske arbejdspladser

Det er en meget bekymrende udvikling, der desværre også kan få tydelige konsekvenser for dansk økonomi. USA er vores største eksportmarked og i omegnen af 80.000 danske jobs er enten direkte eller indirekte afhængig af eksporten til USA. Bliver USA ramt af en stor anden smittebølge vil det selvsagt være en meget alvorlig situation, der også vil kunne mærkes herhjemme i form et fald i eksporten og tabte jobs. Om vi ender der er endnu meget usikkert, men den seneste udvikling i USA må siges at være stærkt bekymrende.

Stigningen i ledigheden er bremset lidt op – men ny bølge truer

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik tirsdag viser, at bruttoledigheden steg med 6.200 personer i maj. Dermed er ledigheden nu steget med knap 55.600 personer siden marts til i alt 159.400 personer. Det svarer til 5,4% af arbejdsstyrken, hvilket er det højeste ledighedsniveau siden december 2012. En stigning i ledigheden på knap 55.600 personer på kun tre måneder er rystende læsning og er uden fortilfælde i nyere dansk økonomisk historie.

Små lyspunkter...

Selv om tirsdagens ledighedstal er dystre læsning, så er der dog også umiddelbart små lyspunkter. Stigningen i bruttoledigheden i maj er således langt fra så voldsom som i marts og april, hvor der var en stigning på henholdsvis 14.100 og 35.300 personer. Dertil er ledigheden foreløbigt steget mindre end beskæftigelsen er faldet. Det indikerer, at en stor del af faldet i beskæftigelsen indtil videre er sket i brancher, hvor der er mange udlændinge og unge ansat, der ikke er berettiget til dagpenge- eller kontanthjælp.

... men nye mørke skyer i horisonten

Selv om stigningen i ledigheden ser ud til at være bremset en smule op i maj, så gruer vi for, at der venter en ny ledighedsbølge hen over sommermånederne. Over de seneste uger har vi set en fornyet stigning i antallet af nytilmeldte ledige. Senest 1. juli meldte 8.000 sig ledige. Det er en af de største stigninger, vi har set under krisen. Dertil er flere virksomheder desværre også begyndt at varsle afskedigelser i et større omfang. Det sker på et tidspunkt, hvor virksomhedernes beskæftigelsesforventninger samtidig er faldet kraftigt.

Flere virksomheder forlader lønkompensationsordningen og afskediger

Den begyndende stigning i ledigheden skyldes formentlig, at flere virksomheder nu er begyndt at fravælge lønkompensationsordningen. I forbindelse med forlængelse af lønkompensationsordningen til d. 29. august blev det samtidig besluttet at virksomhederne skulle forny deres ansøgning én gang om måneden. Det betyder, at flere virksomheder har haft mulighed for at genoverveje om deres ansatte skal forblive i ordningen, vende tilbage til deres arbejde eller afskediges.

Det bliver derfor også en sand gyser at følge udviklingen i ledigheden over sommeren. Som det ser ud nu, så må vi desværre berede os på en tydelig stigning i ledigheden. Rigtig mange virksomheder træder i øjeblikket ud af lønkompensationsordningen, hvoraf flere desværre vælger at afskedige i et større omfang.

Vores seneste medlemsundersøgelser fra starten af juni viser, at omkring halvdelen af virksomhederne inden for oplevelsesindustrien, der tæller hoteller, restauranter, turisme og underholdning, forventer at opsiges medarbejdere fremadrettet som følge af coronakrisen. Men også engroshandlen er hårdt ramt som følge af en faldende eksport. Her forventer hver femte virksomhed at opsiges medarbejdere i de kommende måneder i takt med at hjælpepakkerne udfases. I alt forventer knap 15% af virksomhederne at skulle afskedige medarbejdere i forbindelse med at de forlader lønkompensationsordningen.

Færre konkurser kan være stilhed før stormen

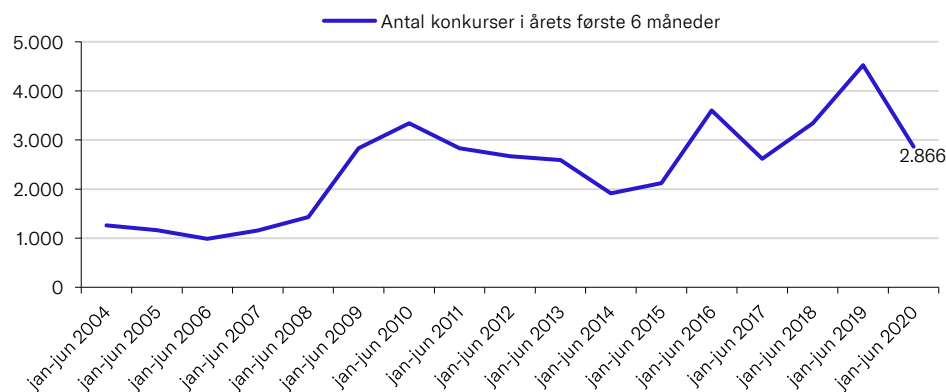
Nye tal fra data- og analysevirksomheden Experian viser, at i juni måtte 459 danske virksomheder dreje nøglen om pga. konkurs. Det er en anelse færre en samme måned sidste år, hvor 465 virksomheder blev erklæret konkurs. Med tallene for juni er det samtidig tid til at gøre status over første halvår af 2020, hvor 2.866 virksomheder måtte lukke ned pga. konkurs. Det er det laveste antal konkurser i 3 år.

De nye tal viser, at der endnu ikke er tegn på, at viruskrisen har udløst en stor konkursbølge over de danske virksomheder. Det er til trods for, at mange virksomheder har oplevet historisk store fald i omsætningen under viruskrisen. Forklaringen er blandt andet, at hjælpepakkerne har været med til at holde hånden under mange virksomheder.

Trods de nye tal er positive for de mange ejere og medarbejder, der undgår at miste arbejdspladsen, frygter vi, at en ny stor konkursbølge vil ramme i andet halvår af 2020. Der går normalt lidt tid fra, at en krise rammer til at problemerne i den enkelte virksomhed ender i en alvorlig situation som en konkurs. Desuden er der stor risiko for at flere virksomheder må dreje nøglen om, når de nuværende hjælpepakker afvikles senere på sommeren.

Hvor stor og dramatisk konkursbølgen ender med at blive er endnu ikke til at sige, men risikoen er stor. Ny undersøgelse fra Danmarks Statistik viser, at 17% af servicevirksomhederne vurderer, at der er risiko for afvikling indenfor de næste tre måneder som følge af viruskrisen. Særligt hoteller, restauranter og rejsebureauer er bekymrede for snart at skulle dreje nøglen om pga. viruskrisen.

Fald i antallet af konkurser i årets første seks måneder

Kilde: Experian

Dansk økonomi skrumpede med 2% i 1. kvartal - venter historisk tilbagegang i 2. kvartal

Danmarks Statistik har tirsdag offentliggjort deres tredje bud på væksten i dansk økonomi i 1. kvartal. Det er et mere præcist bud på, hvordan dansk økonomi samlet set blev påvirket i de første uger af coronakrisen, hvor store dele af Danmark var lukket ned. Det er dyster læsning, der viser, at BNP skrumpede med 2% i første kvartal. Det er den største vækstnedgang registreret siden fjerde kvartal 2008, hvor der var tilbagegang i dansk økonomi på 2,4%. Finanskrisen i 2008-2009 blev dengang regnet som den største økonomiske krise siden Depressionen i 1930'erne.

Det er særligt privatforbruget, der har bidraget til den store tilbagegang i 1. kvartal. Det skyldes, at husholdningernes muligheder for at gå ud at bruge penge i stor stil blev begrænset i løbet af marts, da store dele af Danmark blev lukket ned. Men danskerne holdt også i stor stil igen med at købe ny bil, da bilsalget faldt med 6,3% i 1. kvartal. Det er egentlig naturligt nok, at danskerne holder lidt igen med at købe bil, når udsigterne for privatøkonomien pludselig bliver forandret og usikkerheden i stor stil sniger sig ind.

Venter historisk tilbagegang i 2. kvartal

Selvom tirsdagens BNP-tal er dyster læsning, venter det helt store tilbageslag først i andet kvartal, hvor store dele af Danmark har været lukket ned med henblik på at inddæmme smittespredningen. Det vil ikke overraske, hvis vi i andet kvartal ender med en tilbagegang i dansk økonomi på den forkerte side af 5%. Det skyldes blandt andet, at dansk eksport har udsigt til at blive ramt ekstremt hårdt, fordi vores største eksportmarkeder har svære økonomiske udsigter.

I første kvartal blev dansk eksport kun ramt i begrænset omfang med en tilbagegang på -0,8%. Det er på trods af, at mange af vores store eksportmarkeder i Europa oplevede stor tilbagegang i de økonomiske aktiviteter i første kvartal. Grunden til at den store tilbagegang på vores eksportmarkeder ikke slog dansk eksport helt ud af kurs, skyldes dog primært, at virksomhederne havde fyldte ordreboøger, og der samtidig var tegn på hamstring af medicin i udlandet. Det kommer dansk økonomi ikke til at nyde godt af i andet kvartal, hvor eksporten i stedet har udsigt til det største tilbageslag siden anden verdenskrig. Det har eksporten for april allerede givet en grum forsmag på med et fald på knap 10 %, og eksporten blev dermed slået 3½ år tilbage. Særligt eksporten til vores naboer i Europa er faldet kraftigt i april.

Vi taler generelt om, at dansk økonomi kører på to hovedmotorer: eksporten og det private forbrug. I løbet af krisen har privatforbruget været i bakgear pga. de tiltag, der er blev gennemført med henblik på at inddæmme smittespredningen. Til gengæld faldt eksporten ikke lige så kraftigt tilbage, og var derfor med til at holde gang i dansk økonomi. Vi ser allerede nu de første tegn på, at privatforbruget så småt er ved at komme op i gear igen. Senest i april hvor detailomsætningen i danske butikker steg med hele 9,4%. Til gengæld kommer eksporten nu til at opleve et tilbageslag så stort, som vi ikke har set på denne side af anden verdenskrig, fordi de økonomiske udsigter på vores eksportmarkeder er meget dårlige. Derfor er det også vigtigt, at der bliver ved med at være kul på privatforbruget resten af året. Det har man fra politisk side allerede i nogen grad gjort med udbetaling af dele af de indefrosne feriepenge til efteråret. Det er dog ikke helt uproblematisk at udbetalingen først bliver til efteråret, fordi erfaringerne desværre viser, at forbrugseffekten først for alvor kommer, når danskerne får pengene i hånden.

Detailsektoren er fortsat nervøs trods rekordfremgang i salget

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik mandag viser, at detailhandlens sammensatte konjunkturindikator steg fra -15 i maj til -2 i juni. Dermed er detailhandlens forventninger nu steget til samme niveau som før coronakrisen ramte dansk økonomi. Stigningen skal ses i sammenhæng med, at salget generelt er øget i takt med at en række restriktioner for detailhandlen blev lempet d. 11. maj.

Når det er sagt, har detailhandlens forventninger slet ikke kunnet følge trop med den store stigning vi i detailsalget i maj. Detailsalget sprang i vejret med hele 9,4% fra april til maj, hvilket er den største stigning der nogensinde er registreret. Det indikerer desværre, at den store stigning i salget i maj var en engangsforestilling som detailsektoren ikke forventer bliver gentaget hen over sommeren. Det er en forventning som vi deler. Den store fremgang i detailsalget i maj skyldes i høj grad, at omsætningen mange steder steg fra et meget lavt niveau, og at mange danskere formentlig havde et opsparet købsbehov efter nedlukningen. Ser vi fremad hen over sommeren, er der desværre udsigt til en mere beskedne fremgang i detailsalget, der i periode ligefrem kan falde.

Man skal derfor også passe på med at få armene for højt oppe over hovedet på baggrund af mandagens ellers fine fremgang i detailhandlens konjunkturindikator. Det er selvfølgelig rigtig positivt, at blødningen i salget er stoppet, men det ændrer desværre ikke ved, at salget mange steder fortsat er meget presset af coronakrisen.

Det er derfor også supervigtigt, at udbetalingen af de indefrosne feriepenge nu sker hurtigt som muligt. Erfaringerne viser desværre, at man først ser en tydelig forbrugseffekt når danskerne får pengene i hånden. Det er derfor ikke uproblematisk, at penge måske først blive udbetalt i efteråret. Det er derfor også vores håb, at regeringen finder en løsning, feriepengene kan blive udbetalt så hurtigt som muligt. Det er super vigtigt at vi får sparket gang i privatforbruget inden eksporten som ventet begynde at falde mere tydeligt hen over sommeren og efteråret. Sker det ikke risikerer vi at dansk økonomi går helt i stå.

Danskerne snublende tæt på 1 billion kroner i danske banker

Nye tal fra Nationalbanken viser, at danskernes indlån i bankerne var 999 mia. kr. i maj. Det svarer til, at hver voksne dansker i gennemsnit har 214.000 kr. stående i banken.

Alene det sidste år er danskernes opsparing øget med 64 mia. kr. Det er dermed en fortsættelse af en tendens, som vi har set i løbet af de senere år, hvor danskernes opsparing er skudt i vejret. Det skyldes, at danskerne har oplevet solid privatøkonomisk fremgang, fordi reallønnen er steget pænt, beskæftigelsen har været høj og renterne har været lave. Samtidig har danskerne været forsigtige, og har ikke fuldt omsat indkomstfremgangen til forbrug. I stedet har danskerne afdraget på gælden eller sparet op til dårligere tider. Hver gang danskerne har tjent 100 kr. de seneste år, er det blot de 95 kr., der er gået til forbrug.

Danskerne er nu snublende tæt på at have 1 mia. kr. stående i banken. Det kan danskerne have gavn af, når vi som nu rammes af en økonomisk krise, hvor arbejdsløsheden stiger og fremgangen i den private økonomi går ned i et lidt lavere gear. I stedet kan danskerne i stedet trække lidt på den store opsparing, der i dag står i banken. Det kan sikre, at vi ikke kommer til at se et markant fald i det private forbrug, som vi oplevede i årene efter finanskrisen.

Det er dog vigtigt at have for øje, at ca. 75 pct. er placeret hos den rigeste halvdel af danskerne. Derfor er det langt fra de fleste danskere, der har 214.000 stående i banken klar til forbrug. Derfor er der fortsat et utrolig godt argument for at udbetale de indefrosne feriepenge. Detailhandlen i Danmark, der trods alt har daglig kontakt med danskerne, er fortsat forholdsvis tilbageholdne med optimisme. Det kunne tyde på, at danskerne fortsat kommer til at holde igen med det private forbrug. Derfor vil det kunne give et solidt rygstød til danskernes private økonomi, at udbetalingen af de indefrosne feriepenge sker hurtigst muligt.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033